

- / А.С. Бондарь // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Х., 2005. – № 8. – С. 320 – 322.
3. Бондар А.С., Приходько Г.І. Особливості фізичного виховання учнів в гімназіях різних регіонів України в кінці XIX – на початку XX ст. / А.С. Бондарь, Г.І. Приходько // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні: Зб. наук. ст. – Рівне, 2003. – Ч. I. – С. 39 – 43.
 4. Вацеба О.М. Спортивно-гімнастичний рух в Західній Україні (кінець XIX ст. – кінець 30-х років XX ст.): Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / УДУФВіС. – К., 1992. – 23 с.
 5. Вербицький В.А. Фізичне виховання у середніх навчальних закладах Півдня України в 60-70-х рр. XIX ст. // Історія: Наукові праці. – Миколаїв, 2009. – Т. 104. – Випуск 91. – С. 27-31
 6. Голошапов Б.Р. История физической культуры и спорта: [Учеб пособие для студ. высш. пед. учеб. Заведений] / Б.Р. Голошапов. – М.: Издательский центр «Академия», 2002. – 312 с.

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНИХ ТЕРИТОРІЙ І ТУРИСТИЧНИХ ЦЕНТРІВ

Ольга Гулич, Олег Кахновець

*Інститут регіональних досліджень НАН України
Львівська обласна державна адміністрація*

Рекреаційні території володіють чинниками і умовами, які виконують регенеративні та оздоровчі функції стосовно людського організму. У відповідності з основними функціональними цілями рекреаційних територій – оздоровленням людей – з метою забезпечення стійкого (екологічно збалансованого) їх розвитку на перспективу при формуванні стратегій їх розвитку мають узгоджуватися завдання оздоровлення максимальної кількості людей із дотриманням вимог екологічно невиснажливого природокористування, не перевищенням антропогенного навантаження на природні ландшафти та соціально-економічним розвитком рекреаційних територій і забезпеченням високого рівня добробуту їх мешканців.

Причому, стійкого розвитку рекреації і туризму можна досягти лише за умови жорсткого контролю за темпами й інтенсивністю зростання їх параметрів на окремих напрямках і, головне, в межах локальних територій, максимальні значення яких не повинні перевищувати допустимі норми екологічно збалансованого рекреаційного навантаження на екосистеми.

Формування стратегії стійкого (екологічно збалансованого) розвитку рекреаційних територій і туристичних центрів сприяє [1]:

- активізації екологоорієнтованого оздоровчого (туристичного) процесу і зростання економічного ефекту від інвестицій, вкладених у відтворення природно-ресурсного потенціалу та якість навколишнього природного середовища;
- забезпеченню реалізації довгострокової мети досягнення екологічно збалансованого розвитку на основі визначення пріоритетів для вкладення інвестицій у першочергові найбільш гострі екологічні проблеми;
- стимулюванню різних видів екологоорієнтованих інвестицій, посиленню соціальної спрямованості економічного інвестування;
- підвищенню ресурсно-екологічної безпеки рекреаційної території (туристичного центру) і господарських інфраструктурних систем за рахунок узгодження стратегічних і тактичних дій та передбачення, прогнозування довгострокових наслідків і результатів від інвестицій для захисту та відновлення навколишнього природного середовища;
- встановленню міжрівневих взаємозв'язків між ходом інвестиційних процесів, спрямованих на відтворення природного капіталу і забезпечення ресурсно-екологічної безпеки на макро-, мезо- і мікрорівнях рекреаційної діяльності.

При моделюванні механізму фінансового забезпечення реалізації програмних заходів стратегії слід диференційовано підходити до форм та методів фінансування заходів підпрограм, враховуючи специфіку кожної з них. Програмні заходи передбачається реалізувати за рахунок залучення бюджетних (Державного бюджету України, місцевих бюджетів) та позабюджетних коштів (власних коштів туристично-рекреаційних закладів, вітчизняних та іноземних

інвесторів, банківських кредитів, платежів за використання природних рекреаційних ресурсів, місцевих зборів і платежів, грантів міжнародних фондів та організацій тощо).

Для успішної реалізації заходів, проектів та робіт першочерговим завданням в ході їх реалізації буде розробка і впровадження ефективного механізму залучення інвестиційних ресурсів.

Як пріоритети в інвестиційному забезпеченні мають бути визначені: розвиток інфраструктури, сфери послуг, гуманітарної сфери, охорона довкілля тощо. Безумовно, правова основа залучення інвестицій вимагає удосконалення. Причому, окрім існування проблем, які можливо вирішити лише на загальнодержавному рівні, слід враховувати, що недооцінка пріоритетів у розвитку конкретних територій поряд з відсутністю державних та місцевих пільг для інвесторів може мати негативні соціально-економічні наслідки.

Регулювання інвестиційними процесами може здійснюватися у формі безпосереднього управління інвестиційним потоком, так і мати опосередкований вплив на нього через надання різних пільг: у випадку купівлі чи оренди землі під будівництво та експлуатацію об'єктів, оподаткування інвестицій, що спрямовуються у сфери, винятково важливі для розвитку території (транспортні шляхи, інфраструктура, інновації, підготовка кадрів, захист довкілля тощо).

Практика показує, що і на місцевому рівні є достатньо важелів впливу на збільшення інвестиційних надходжень у соціально-економічний розвиток території. Оскільки найвища інвестиційна активність відзначається за умови наявності концепції та стратегії довготермінового розвитку території при одночасній зацікавленості потенційних партнерів обґрунтованими бізнес-проектами та програмами, тому дуже важливо знайти нові баланси інтересів, реалізовувати проекти, економічно вигідні вітчизняним та іноземним інвесторам.

Важливою формою залучення іноземних інвестицій є локальні зони вільного підприємництва рекреаційного профілю. Такі зони повинні створюватись на територіях, природні умови й ресурси яких користуються найбільшим попитом.

Важливим елементом інвестиційної політики повинно стати залучення для потреб розвитку рекреаційних територій і туристичних центрів коштів міжнародних фондів та програм: залучення фінансування по програмах транскордонного співробітництва, Європейського банку реконструкції і розвитку, фондів підтримки малого і середнього підприємництва, благодійних фондів тощо.

Найбільш надійним джерелом фінансування є власні кошти підприємств. Але, як показує досвід, капіталомісткі проекти реалізуються, в основному, на базі позичкових засобів, які підлягають досить жорстким умовам фінансування.

Для отримання будь-якого (тим більше пільгового) кредиту, залучення інвестора, а також власної впевненості у правильно вибраній інвестиційній стратегії необхідно провести розрахунки комерційного виконання проектів або їх техніко-економічної ефективності. Бізнес-план, як програма розвитку господарського суб'єкта, являє собою техніко-економічне і соціальне обґрунтування його розвитку і є важливим інструментом управління в умовах конкурентного ринку. Бізнес-план необхідний при підготовці заявок на отримання кредитів у комерційних банках та інших фінансово-кредитних інституціях; обґрунтування пропозицій по приватизації; підготовці до надання нових послуг, залученні інвесторів, у тому числі іноземних.

Розробка бізнес-плану дозволяє на ранніх етапах планування фінансово-господарської діяльності відпрацювати різні сторони конкурентної стратегії підприємств і прогнозувати ті негативні тенденції, які можуть виникнути. Він визначає механізм відтворення капіталу, джерела фінансових ресурсів, а також доцільність і ефективність залучення позик. Постійне уточнення бізнес-плану у відповідності до змін зовнішнього і внутрішнього середовища об'єкта дозволяє використовувати його у якості інструменту фінансового моніторингу.

Розробку конкретних інвестиційних проектів по окремих об'єктах, що потребують залучення інвестиційних ресурсів, слід запровадити в практику обов'язкових поточних робіт. Інвестиційні проекти після їх юридичної, фінансової, економічної, технічної,

екологічної експертизи подаються на конкурс із обов'язковим інформуванням в засобах масової інформації та через Інтернет про основні положення інвестиційного проекту та умови конкурсу.

Запропоновані підходи до розробки і реалізації стратегій стійкого (екологічно збалансованого) розвитку рекреаційних територій і туристичних центрів були реалізовані при розробленні Концепції і Програми соціально-економічного розвитку смт. Славське на 2008-2011 роки [2; 3].

Реалізація цих стратегічних документів засвідчила певні труднощі у залученні інвестиційних ресурсів у прогнозованих обсягах, що потребує внесення коректив у тактику здійснення інвестиційної політики та пошуку нових результативних заходів фінансового забезпечення виконання програмних завдань. Безперечно, що цей набутий позитивний досвід може бути узагальнений і використаний при реалізації стратегій розвитку інших рекреаційних територій і туристичних центрів.

Література:

1. Методика формування стратегій сталого соціально-економічного розвитку курортно-рекреаційних територій і туристичних центрів / Гулич О.І., Гринів Л.С., Герасимчук Н.М. /НАН України, Інститут регіональних досліджень. – Львів, 2007. – 52 с.
2. Концепція соціально-економічного розвитку смт. Славське. – Львів, 2007. – 44 с.
3. Програма соціально-економічного розвитку смт. Славське на 2008-2011 роки. – Львів, 2007. – 60 с.

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Андрій Голод, Зоряна Дрофяк

Львівський державний університет фізичної культури

Постановка проблеми. Екологічний туризм (екотуризм) набуває усе більшого поширення у сучасному світі. Темпи зростання по-